УДК 658:338.246]:338.1(477):005.332.4
DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2026.29.32

Череп А.В.
доктор економічних наук, професор,
Запорізький національний університет
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5253-7481
Огренич Ю.О.
доктор економічних наук, професор,
Запорізький національний університет
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0294-1889
Дашко І.М.
доктор економічних наук, професор,
Запорізький національний університет
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5784-4237

Cherep Alla, Ohrenych Yuliia, Dashko Iryna
Zaporizhzhia National University

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

STRATEGIC DIRECTIONS FOR ENSURING SOCIO-ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISES AND INCREASING THE COMPETITIVENESS OF THE UKRAINIAN ECONOMY IN THE CONTEXT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT

В умовах економічних викликів, цифрових трансформацій, глобалізації, політичної нестабільності, загострення конкурентної боротьби, інтеграції України до ЄС набуває актуальності питання гарантування соціально-економічної безпеки підприємств як передумови підвищення економічної стабільності держави. Доведено, що соціально-економічна безпека має комплексне значення для успішного функціонування підприємств, що відображається у показниках фінансової стабільності, прибутковості, оптимізації витрат, підвищенні рівня зайнятості та надання соціальних гарантій працівникам, активізації інноваційного розвитку, що безперечно впливає на конкурентоспроможність країни. Зокрема, стрімкий темп інноваційного розвитку, вплив цифровізації, розвиток штучного інтелекту, соціально-економічна ситуація, тенденції сталого розвитку відображають потребу у забезпеченні соціально-економічної безпеки підприємств та підвищенні конкурентоспроможності економіки України, що можливо шляхом дотримання стратегічних напрямів. Удосконалено комплексний механізм забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, який побудований на підставі дотримання комплексного, системного, адаптивного підходів, містить перелік інструментів, елементів, етапів, що гарантує ефективність його використання. Використання механізму орієнтовано на підвищення рівня соціально-економічної безпеки підприємств шляхом дотримання підходів, реалізації елементів, використання інструментів та впровадження етапів, що гарантуватиме адаптацію до загроз ринкового середовища, забезпечення фінансової стійкості, довгострокової конкурентоспроможності, інноваційного розвитку. Використання механізму дозволило визначити стратегічні напрями забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств, комплексне дотримання яких дозволить створити безпекове середовище та підтримувати стан безпеки у середньостроковому періоді. За результатами дослідження визначено стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності економіки України у контексті інноваційного розвитку, реалізація яких сприятиме стабілізації економічного розвитку, забезпеченню стійкості.

© Череп А.В., Огренич Ю.О., Дашко І.М., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Ключові слова: *стратегічні напрями, соціально-економічна безпека, конкурентоспроможність, інноваційний розвиток, механізм забезпечення соціально-економічної безпеки, цифровізація бізнес-процесів, підприємства, ринкове середовище, прибутковість.*

In the context of economic challenges, digital transformations, globalization, political instability, intensifying competition, and Ukraine's integration into the EU, the issue of ensuring the socio-economic security of enterprises as a prerequisite for increasing the economic stability of the state is becoming increasingly relevant. It has been proven that socio-economic security is of paramount importance for the successful operation of enterprises, which is reflected in indicators of financial stability, profitability, cost optimization, increased employment, and the provision of social guarantees to employees, as well as the promotion of innovative development, which undoubtedly affects the country's competitiveness. In particular, the rapid pace of innovative development, the impact of digitalization, the development of artificial intelligence, the socio-economic situation, and sustainable development trends reflect the need to ensure the socio-economic security of enterprises and increase the competitiveness of Ukraine's economy, which is possible by adhering to strategic directions. A comprehensive mechanism for ensuring the socio-economic security of enterprises in the context of innovative economic development has been improved. It is based on a comprehensive, systematic, and adaptive approach and contains a list of tools, elements, and stages that guarantee its effective use. The use of the mechanism is aimed at improving the socio-economic security of enterprises by adhering to approaches, implementing elements, using tools, and introducing stages that will ensure adaptation to market environment threats, financial stability, long-term competitiveness, and innovative development. The use of this mechanism made it possible to identify strategic directions for ensuring the socio-economic security of enterprises, comprehensive compliance with which will create a secure environment and maintain security in the medium term. The study identified strategic directions for improving the competitiveness of Ukraine's economy in the context of innovative development, the implementation of which will contribute to stabilizing economic development and ensuring sustainability.

Keywords: *strategic directions, socio-economic security, competitiveness, innovative development, mechanism for ensuring socio-economic security, digitalization of business processes, enterprises, market environment, profitability.*

Постановка проблеми. Бізнес розвивається та функціонує в умовах нестабільності, загострення конкурентної боротьби, цифрових трансформацій, що безперечно впливає на результати функціонування та потребує впровадження сучасних інструментів задля підтримки стану безпеки у середньо- та довгостроковому періоді. Відповідно важливим питанням для сучасного бізнесу є забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств, що також впливає не лише на їх функціонування, показники розвитку, але й на конкурентоспроможність економіки України в цілому. Означене підтверджує актуальність розробки комплексного механізму забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, використання якого дозволить сформувати стратегічні напрями забезпечення безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання соціально-економічної безпеки підприємств, впровадження інновацій розкрито у праці науковців Горбач С. В., Щебель А. І., Сидоренко Ю. В., Куриленко В.О., Білич В. М. [1, с. 52–53], адже розглянуто складові економічної безпеки, наведено перелік факторів впливу та сформовано рекомендації до підвищення її рівня. Значний внесок зроблено авторами Жеребило І. В., Козьмук Н. І., які розглянули напрями покращення функціонування підприємств в аспекті посилення економічної безпеки [2, с. 166–167]. Поряд з цим, науковець Литвиненко Д. запропонував удосконалення механізму забезпечення економічної безпеки та розглянув його складові [3, с. 269–271]. Також слід відзначити дослідження авторів Марина А. С., Єланська Н. О., Петренко М. А., які запропонували механізм забезпечення економічної безпеки та розкрили його функції [4, с. 496–499]. Авторка Миколенко І. Г. розкрила складові економічної безпеки на прикладі підприємств та запропонувала інституціональний механізм забезпечення безпеки [5, с. 13–15]. Важливо відзначити, що Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Кравчук Н. М. здійснили детальне дослідження існуючих загроз економічній безпеці [6, с. 65–67]. Пузирьова П. В. удо-

сконалила механізм забезпечення економічної безпеки в контексті сталого розвитку та розкрила фактори впливу, принципи і критерії забезпечення безпеки [7, с. 191–201]. У роботі [8, с. 14–18] досліджено складові економічної безпеки на прикладі підприємств. Також перелік ресурсно-функціональних складових безпеки наведено у роботі [9, с. 40–43]. У роботі Фісуненко П. А. згруповано узагальнений перелік принципів, функцій та методів забезпечення безпеки [10, с. 180–195].

Поряд із існуючими дослідженнями слід відзначити, що окремі аспекти питання залишаються не розкритими, а саме відсутній комплексний механізм забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, який би дозволив сформувати стратегічні напрями забезпечення безпеки підприємств та підвищення конкурентоспроможності у середньо- та довгостроковому періоді.

Мета статті полягає в удосконаленні комплексного механізму забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, розробці стратегічних напрямів забезпечення безпеки підприємств та підвищення конкурентоспроможності економіки.

Виклад основного матеріалу. Підприємства різних форм власності працюють в умовах постійного впливу зовнішнього середовища, виникнення загроз і ризиків, що відображається на показниках фінансово-господарської діяльності, призводить до втрати прибутковості, конкурентних переваг та сповільнення темпів інноваційного розвитку. Означене підтверджує потребу підприємств у впровадженні заходів, інструментів формування, підвищення рівня соціально-економічної безпеки, що є невід'ємною складовою їх успішного функціонування. Позитивна динаміка щодо зростання економічної безпеки підприємства може вплинути на раціональність використання ресурсів, стабільність фінансово-господарської діяльності, сприяє адаптації до ринкового середовища, мінімізації загроз і ризиків. Поряд з цим, вагоме значення відіграє соціальна безпека, яка дозволяє адаптуватися до внутрішнього середовища підприємства та визначає кадрове забезпечення, мотивацію працівників, надання соціальних гарантій, розвиток персоналу і попередження конфліктних ситуацій. Водночас, забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства має вплив не лише на показники роботи, але й відіграє стратегічне значення для розвитку економіки країни, покращення конкурентоспроможності на міжнародному ринку, формування інвестиційної привабливості.

Проведено дослідження підходів науковців до розробки системи, механізму, інструментів забезпечення соціально-економічної безпеки та встановлено, що існує потреба в удосконаленні такого підходу в аспекті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств з урахуванням тенденцій інноваційного розвитку та необхідності підвищення конкурентоспроможності економіки.

Враховуючи означене удосконалено комплексний механізм забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, який, на відміну від існуючих, охоплює сукупність підходів, елементів, етапів та інструментів, дотримання і реалізація яких забезпечить його ефективне використання, функціонування протягом довгострокового періоду (рис. 1) [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67; 7, с. 191–201; 8, с. 14–18; 9, с. 40–43; 10, с. 180–195]. Мета комплексного механізму полягає у підвищенні рівня соціально-економічної безпеки підприємств шляхом адаптації до загроз ринкового середовища, створення безпекового середовища, розробки та впровадження стратегічних напрямів, використання яких сприятиме інноваційному розвитку, цифровізації та автоматизації, впровадженню принципів сталого розвитку, забезпеченню фінансової стійкості у середньостроковому періоді, що відповідно вплине на забезпечення довгострокової конкурентоспроможності економіки.

В основі комплексного механізму визначено набір підходів до його побудови та використання, зокрема: застосування комплексного підходу дозволяє виокремити та охопити всі складові соціально-економічної безпеки (кадрова, фінансова, інформаційна, інноваційна, інвестиційна, цифрова, екологічна та ін.), сформувати комплексний набір

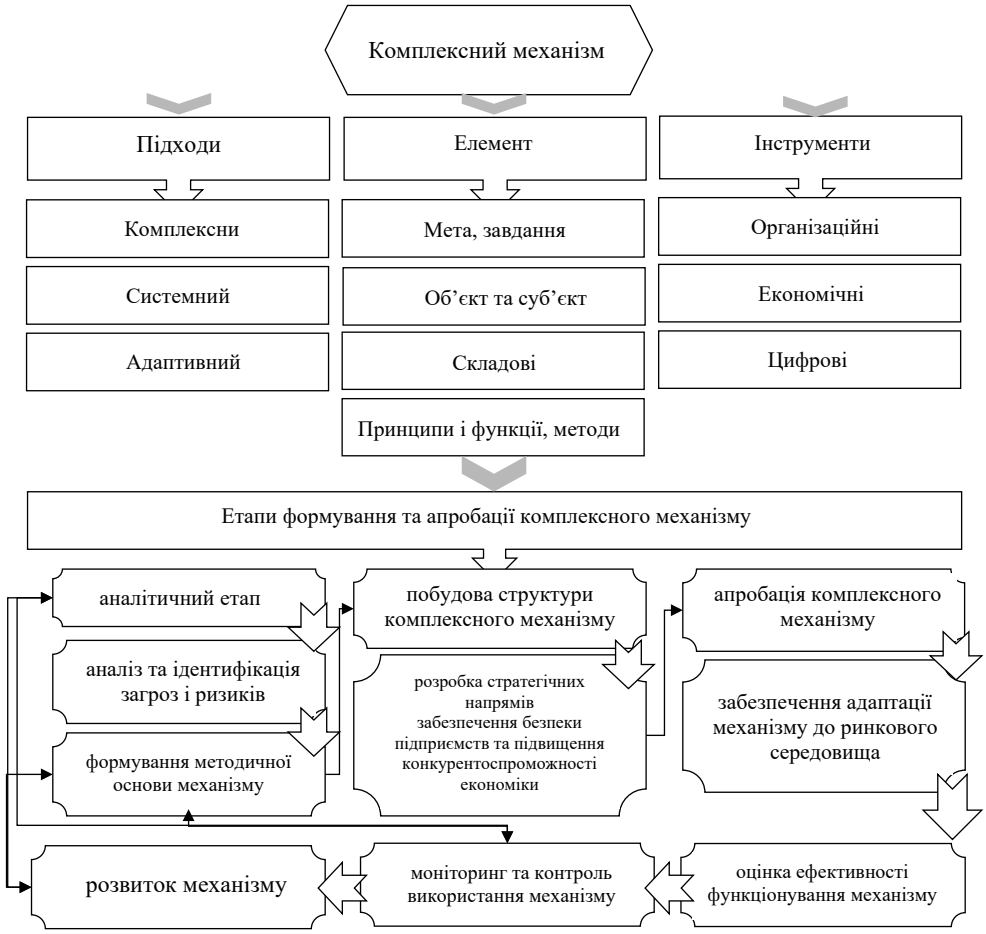

Рис. 1. Комплексний механізм забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки

Джерело: сформовано авторами на основі [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67; 7, с. 191–201; 8, с. 14–18; 9, с. 40–43; 10, с. 180–195]

заходів розвитку безпеки, здійснення управління загрозами, ресурсним забезпеченням, а також посилити синергетичний ефект від використання механізму; системний підхід дозволив сформувати комплексний механізм та виділити його елементи, інструменти, етапи, встановити взаємозв'язки, визначити залежність рівня соціально-економічної безпеки від інноваційного розвитку та її вплив на розвиток економіки країни, а також узгодити мету, завдання; дотримання адаптивного підходу дозволило забезпечити гнучкість механізму в аспекті пристосування до внутрішнього і зовнішнього середовища, тенденцій цифрової трансформації, врахувати динаміку загроз і ризиків, коригувати та трансформувати управлінські рішення. Слід відзначити, що кожен з підходів виконує взаємодоповнюючу роль та забезпечує ефективне функціонування комплексного механізму [9, с. 40–43; 10, с. 180–195].

Важливу роль для комплексного механізму відіграє реалізація елементів та використання інструментів задля гарантування ефективності його використання і формування стратегічних напрямів забезпечення безпеки підприємств та підвищення конкуренто-

спроможності економіки. Серед елементів механізму визначено мету, завдання, об'єкт та суб'єкт, складові, принципи і функції, методи [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67].

Враховуючи мету механізму реалізація завдань спрямована на виявлення ризиків і загроз; адаптацію до загроз ринкового середовища; вдосконалення або формування системи управління соціально-економічною безпекою; створення безпекового середовища; впровадження цифрових технологій задля забезпечення безпеки; формування стратегічних напрямів; ефективність та злагодженість роботи механізму; забезпечення стабільного рівня безпеки та покращення показників підприємства. Основним суб'єктом виступає підприємство та його підрозділи, а також зацікавлені зовнішні учасники (наприклад, фінансові установи, органи влади). Також об'єктом визначено стан соціально-економічної безпеки підприємства та конкурентоспроможність економіки. Серед складових безпеки визначено ресурсне, фінансове, кадрове, правове, інформаційне, цифрове, організаційне забезпечення, комплексне використання яких сприятиме стабільності рівня соціально-економічної безпеки, а також вплине на: оптимізацію ресурсного забезпечення; розподіл та спрямування фінансових ресурсів, залучення інвестицій, скорочення витрат; залучення кваліфікованого персоналу та розвиток інноваційної культури; дотримання змін законодавства; розробка захисту інформації та підтримка кібербезпеки; впровадження цифрових платформ для управління безпекою, використання ШІ; впровадження принципів екологічної і соціальної відповідальності, коригування системи управління. Не менш важливе значення відіграють принципи, функції та методи, дотримання яких є передумовою ефективності формування, використання та безперервності роботи комплексного механізму [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67].

Також визначено інструменти комплексного механізму, які поділені на організаційні, економічні і цифрові, застосування яких дозволяє забезпечити ефективність його використання [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67]. Важливу роль відіграють цифрові інструменти, адже спрямовані на забезпечення соціально-економічної безпеки у контексті інноваційного розвитку, охоплюють впровадження цифрової екосистеми, цифрових програм в систему управління, контролю, моніторингу безпеки. Виділення економічних інструментів обумовлено важливістю фінансово-економічних питань в аспекті забезпечення безпеки та включає здійснення управління витратами, доходами, вдосконалення податкового планування, активізацію інвестиційної діяльності, страхування ризиків, фінансове стимулювання працівників. Щодо організаційних інструментів, то вони охоплюють організацію функціонування комплексного механізму, здійснення прогнозування та планування очікуваних результатів від його впровадження, моніторинг і контроль отриманих результатів.

Виділено етапи формування та апробації комплексного механізму, які охоплюють набір взаємопов'язаних етапів щодо формування, використання, удосконалення механізму [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67; 9, с. 40–43]. Цей перелік етапів відіграє важливе значення, оскільки містить комплекс взаємопов'язаних етапів щодо: аналітичний етап дозволяє здійснити дослідження поточного стану соціально-економічної безпеки підприємства, ефективності фінансово-господарської діяльності, визначити проблемні аспекти; етап аналізу та ідентифікації загроз і ризиків передбачає дослідження ринкового середовища, визначення впливу загроз, що дозволяє встановити передумови формування механізму; етап формування методичної основи комплексного механізму здійснюється на підставі дотримання комплексного, системного, адаптивного підходів, що дозволяє сформувати мету, завдання, обґрунтувати об'єкт та суб'єкт, обрати підходи до побудови механізму; етап побудова структури комплексного механізму дозволяє визначити складові, обрати принципи, функції, методи реалізації, встановити напрямки взаємодії між елементами, етапами; етап розробки стратегічних напрямів забезпечення безпеки підприємств та підвищення конкурентоспроможності економіки спрямований на визначення комплексного набору напрямів щодо підтримки рівня безпеки, формування безпекового середовища, забезпечення конкурентоспроможності економіки, вибір інструментів їх досягнення та

врахування означених напрямів дозволить впровадити механізм на підприємстві; етап апробації комплексного механізму здійснюється шляхом використання організаційних, економічних, цифрових інструментів, що передбачає впровадження цифрових платформ, управління витратами, організацію управління безпекою та забезпечує функціонування механізму; етап забезпечення адаптації механізму до ринкового середовища спрямований на підвищення ефективності його використання шляхом врахування загроз, впровадження інструментів адаптації, коригування його структури; етап оцінки ефективності функціонування механізму спрямований на проведення оцінки досягнутих результатів відповідно до мети, завдань, тобто синергетичного ефекту, здійснення їх порівняння із запланованими показниками, а також визначення впливу механізму на забезпечення соціально-економічної безпеки, результати діяльності підприємства; етап моніторингу та контролю використання механізму дозволяє здійснити поточний моніторинг апробації, визначити відхилення, прийняти рішення щодо доцільності його удосконалення відповідно до результатів оцінки ефективності, здійснення контролю; етап розвитку механізму направлений на безперервність його використання, розробку заходів до його підтримки у середньо- та довгостроковому періоді, а також забезпечення його вдосконалення. Дотримання визначених етапів дозволить ефективно використовувати на підприємстві інноваційний комплексний механізм в умовах турбулентного зовнішнього середовища [4, с. 496–499; 5, с. 13–15; 6, с. 65–67; 9, с. 40–43].

Важливою перевагою комплексного механізму є розробка стратегічних напрямів забезпечення безпеки підприємств та окремо напрямів підвищення конкурентоспроможності економіки. Першочергово запропоновано стратегічні напрями забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства, які спрямовані на створення безпекового середовища та підтримку стану безпеки у середньостроковому періоді (рис. 2): фінансовий напрям відіграє важливу роль в аспекті забезпечення функціонування механізму, оптимізації ресурсного забезпечення, виявлення фінансових ризиків, скорочення витрат та має забезпечити фінансову безпеку; управлінський напрям охоплює комплексне управління безпекою підприємства через запровадження системи, що дозволяє формувати та приймати якісні рішення, впливає на технологічну безпеку; кадровий напрям дозволяє охопити аспект розвитку людського капіталу через підвищення кваліфікації, розвиток цифрових компетентностей, створення безпечних умов роботи, вдосконалення корпоративної культури та має забезпечити кадрову безпеку; соціальний напрям дозволяє підтримати соціальну стабільність підприємства та включає соціальних захист, стимулювання працівників; інноваційний напрям має забезпечити активізацію інноваційної діяльності, мінімізувати загрози в аспекті інноваційного розвитку; інвестиційний напрям спрямований на забезпечення інвестиційної безпеки через підвищення інвести-

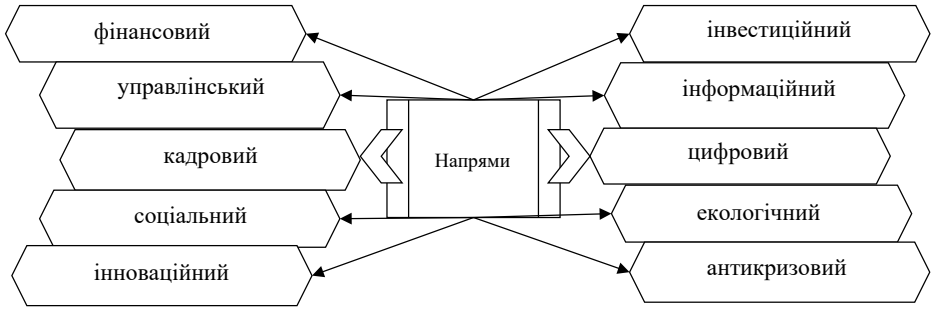

Рис. 2. Стратегічні напрями забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств в умовах інноваційного розвитку

Джерело: сформовано авторами [11, с. 229–235; 12, с. 381–387]

ційної привабливості, залучення інвестиційного капіталу; інформаційний напрям дозволяє підтримати інформаційну безпеку на підставі впровадження програмних продуктів щодо захисту інформації, підвищення рівня кібербезпеки; цифровий напрям відіграє комплексне значення щодо використання цифрових платформ для автоматизованого управління, прийняття рішень, здійснення контролю, планування, прогнозування та впливає на цифрову безпеку; екологічний напрям відіграє важливу роль в аспекті досягнення сталості функціонування підприємства, сприяє екологічній безпеці; антикризовий напрям сприяє моніторингу ринкового середовища, виявленню загроз і ризиків, формуванню заходів до успішного функціонування підприємства.

Дотримання визначених стратегічних напрямів сприятиме підвищенню рівня соціально-економічної безпеки, що вплине на стійкість функціонування, розвиток, стабільність фінансово-господарської діяльності та гарантуватиме підвищення конкурентоспроможності економіки у довгостроковій перспективі. Серед вагомих напрямів підвищення конкурентоспроможності економіки країни було визначено (рис. 3): активізація інноваційної діяльності та інноваційний розвиток на рівні підприємств різної форми власності, що сприятиме покращенню економічних показників країни; посилення соціально-економічної безпеки як інструменту фінансової стабільності підприємств та збільшення податкових надходжень; цифровізація роботи підприємств виступає важливим індикатором інноваційного розвитку, автоматизації всіх процесів у роботі підприємств, органів державної влади; цифрова трансформація економіки охоплює податкову, митну, фінансову, боргову, бюджетну політику; формування безпекового середовища на підприємствах гарантує адаптацію до загроз, високий рівень соціально-економічної безпеки та відповідно покращення стану економіки; розвиток цифрових компетентностей у працівників, суспільства є важливим аспектом підвищення кваліфікації, забезпечення розвитку; використання механізму, системи управління підприємством є вагомим інструментом стабільності роботи підприємств, формування конкурентних переваг та позитивного іміджу на міжнародному ринку; підтримання фінансової стабільності потребує грантової допомоги, запровадження програм підтримки, що також матиме позитивний вплив на макроекономічні показники; формування інвестиційної привабливості на рівні підприємства гарантує підвищення конкурентоспроможності економіки; адаптація принципів сталого розвитку щодо енергоефективності, зниження викидів у

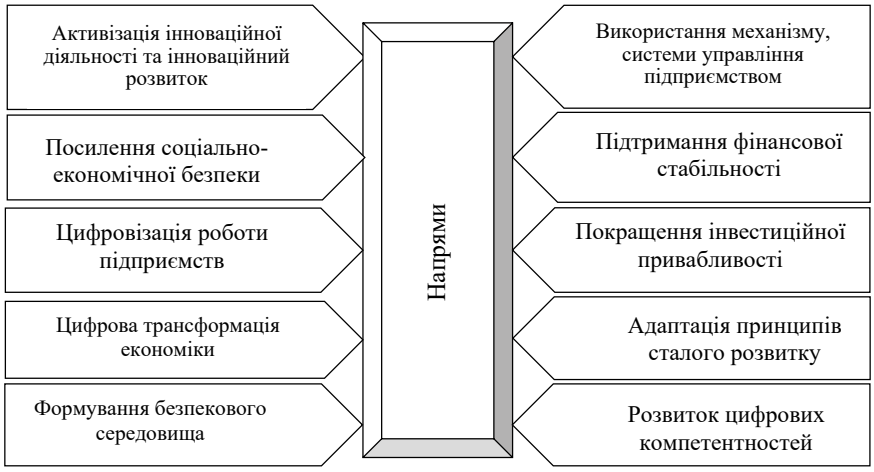

Рис. 3. Стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності економіки країни

Джерело: сформовано авторами [11, с. 229–235; 12, с. 381–387]

навколишнє середовища, розвитку корпоративної культури, дотримання засад соціальної відповідальності, вдосконалення управління забезпечує мінімізацію ризиків.

Використання розглянутого комплексного механізму на підприємстві дозволить адаптуватися до ринкового середовища, загроз і ризиків, стабілізувати соціально-економічну безпеку та поєднати її з інноваційним розвитком, здійснити управління ризиками шляхом впровадження цифрових інструментів. Означене вплине на підвищення фінансової і соціальної стійкості, зростання фінансово-господарських показників, прискорення інноваційного розвитку та гарантуватиме успішний економічний розвиток.

Висновки. Слід підсумувати, що удосконалено комплексний механізм забезпечення соціально-економічної безпеки підприємств у контексті інноваційного розвитку економіки, особливість якого полягає у визначенні переліку підходів, елементів, інструментів та етапів, дотримання яких дозволить розробити, впровадити та удосконалити механізм. Впровадження механізму спрямовано на підвищення рівня соціально-економічної безпеки підприємств на підставі створення безпекового середовища, адаптації до загроз, а також розробки та впровадження стратегічних напрямів. Дотримання стратегічних напрямів забезпечення безпеки підприємств та підвищення конкурентоспроможності економіки з одного боку дозволить активізувати інноваційний розвиток, цифровізацію, дотримуватися принципів сталого розвитку, підвищити прибутковість у середньостроковому періоді та з іншого боку вплине на підвищення конкурентоспроможності економіки у довгостроковому періоді.

Список використаних джерел:

1. Горбач С. В., Щебель А. І., Сидоренко Ю. В., Куриленко В.О., Білич В. М. Економічна безпека підприємств: складові та забезпечення. *Київський економічний науковий журнал.* 2024. № 7. С. 51–55. DOI: https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-7

2. Жеребило І. В., Козьмук Н. І. Теоретичні аспекти соціально-економічної безпеки у сфері підприємництва. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2018.* Вип. 5(133). С. 165–168.

3. Литвиненко Д. Формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. *Development Service Industry Management.* 2025. № 4. С. 268–272. DOI: https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(36)

4. Марина А. С., Єланська Н. О., Петренко М. А. Механізм забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Економіка і суспільство.* 2018. Вип. 19. С. 495–500. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-75

5. Миколенко І. Г. Інституціональнии механізм забезпечення економічної безпеки підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки.* 2025. Т. 10. № 1. С. 12–16. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-1-1

6. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Кравчук Н. М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економічної науки України.* 2022. № 1. С. 64–69. DOI: https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69

7. Пузирьова П. В. Механізм забезпечення економічної безпеки у сфері сталого розвитку фінансової системи держави в умовах цифрової економіки та глобалізаційних змін. *Актуальні проблеми економіки.* 2025. № 1 (283). С. 189–204. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/01/1.25._topic_Polina-V.-Puzyrova-189-204-1.pdf

8. Романовська Ю. А. Соціально-економічна безпека: зміст категорії та її об'єкти. *Бізнес Інформ.* 2019. № 6. С. 13–20. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-6-13-20

9. Ткачук Г. О. Складники економічної безпеки підприємства: важливий науковий аспект. Науковий вісник *Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент.* 2020. № 41. С. 39–45.

10. Фісуненко П. А. Забезпечення економічної безпеки підприємства: сутність, принципи, функції, методи, засоби. *Економічний простір.* 2019. № 152. С. 176–203. URL: https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/437

11. Cherep A., Ohrenych Yu., Cherep O., Dashko I. Methodological principles of forming socio-economic security of enterprises of the region. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. Dnipro : Dnipro University of Technology,* 2025. № 6. P. 228–236. DOI: https://doi.org/10.33271/nvngu/2025-6/228

12. Cherep A., Cherep O., Dashko I., Ohrenych Yu., Bexhter L. Strategic model of ensuring socio-economic security of enterprises in the context of innovative development. *Financial and credit activity: problems of theory and practice: publication of scientific papers.* 2025. Vol. 6 (65). P. 377–391. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.65.2025.4936

References:

1. Horbach S., Shchebel A., Sydorenko Y., Kurylenko O., Bilych V. (2024). Ekonomichna bezpeka pidpryiemstv: skladovi ta zabezpechennia [Economic security of enterprises: components and securities]. *Kyiv Economic Scientific Journal,* no 7, pp. 51–55. DOI: https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-7

2. Zherebylo I., Kozmuk N. (2018). Teoretychni aspekty sotsialno-ekonomichnoi bezpeky u sferi pidpryiemnytstva [Theoretical aspects of socio-economic safety in the field of enterprise]. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine: collection of scientific works,* Vol. 5(133), pp. 165–168.

3. Lytvynenko D. (2025). Formuvannia mekhanizmu zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva [Formation of the mechanism for ensuring the economic security of an enterprise]. *Development Service Industry Management,* no 4, pp. 268–272. DOI: https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(36)

4. Maryna A. S., Elanska N. A., Petrenko M. A. (2018). Mekhanizm zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia [Mechanism of ensuring economic safety of the enterprises]. *Economy and society,* Vol. 19, pp. 495–500. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-75

5. Mykolenko I. (2025). Instytutsionalnyy mekhanizm zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstv [Institutional mechanism for ensuring economic security of enterprises]. *Ukrainian journal of applied economics and technology,* Vol. 10, № 1, pp. 12–16. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-1-1

6. Piletska S. T., Korytko T. Yu., Kravchuk N. M. (2022). Mekhanizm zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva [Mechanism to Ensure Economic Security of the Enterprise]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy,* no. 1 (42), pp. 64-69. DOI: https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69

7. Puzyrova P. V. (2025). Mekhanizm zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky u sferi staloho rozvytku finansovoi systemy derzhavy v umovakh tsyfrovoi ekonomiky ta hlobalizatsiinykh zmin [The mechanism for ensuring economic security in the field of sustainable development of the state's financial system in the conditions of the digital economy and globalization changes]. *Actual problems of economics,* no. 1 (283), pp. 189–204. Available at: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/01/1.25._topic_Polina-V.-Puzyrova-189-204-1.pdf

8. Romanovska Yu. A. Sotsialno-ekonomichna bezpeka: zmist katehorii ta yii ob'iekty [The Socio-Economic Security: Content of the Category and Its Objects]. *Business Inform,* no. 6, pp. 13–20. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-6-13-20

9. Tkachuk H. (2020). Skladnyky ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva: vazhlyvyi naukovyi aspekt [The components of enterprise economic security: important scientific aspect]. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and Management,* no 41, pp. 39–45.

10. Fisunenko P. (2019). Zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva: sutnist, pryntsypy, funktsii, metody, zasoby [Ensuring the economic security of the enterprise: essence, principles, functions, methods, means]. *Economic space,* no. 152, pp. 176–203. Available at: https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/437

11. Cherep A., Ohrenych Yu., Cherep O., Dashko I. (2025). Methodological principles of forming socio-economic security of enterprises of the region. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, no 6, pp. 228–236. DOI: https://doi.org/10.33271/nvngu/2025-6/228

12. Cherep A., Cherep O., Dashko I., Ohrenych Yu., Bexhter L. (2025). Strategic model of ensuring socio-economic security of enterprises in the context of innovative development. *Financial and credit activity: problems of theory and practice: publication of scientific papers,* Vol. 6 (65), pp. 377–391. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.65.2025.4936

Конфлікт інтересів: Дашко І.М. є членом редакційної колегії журналу. Для забезпечення незалежності редакційного процесу рукопис розглядався редактором, який не мав конфлікту інтересів з автором. Автор не брав участі у відборі рецензентів, процесі рецензування та прийнятті рішення щодо публікації статті. Рукопис пройшов стандартну процедуру подвійного сліпого рецензування.

Дата надходження статті: 17.08.2026
Дата прийняття статті до публікації: 15.09.2026
Дата публікації статті: 29.09.2026